

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Honorari debet Prælati, licet malus; iniuriam illi factam Deus sibi censet irrogari, sicut capitis iniuria est qua capillis irrogatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ralis cathedra regim'nis, Dei vices, obibat & potestatem: Non haberes potestatem nisi: v'ro me v'lam nisi tibi datum esset desuper. Cuius est terra carnalis, ambitiosus profanus Confessarius, attamen à cœlorum rege potestatem obtinet, qua potest administrare, regere & gubernare id quod ad ai'mæ tuæ spectat salutē, te à peccatis tuis absolvere verè & realiter: criminum impertiri remissionem ex Dei gratia, quam tibi per Sacramenti tui confert, cuius ipse est minister licet indignus. Terriò consideremus: quomodo cœli ciues negotia curant temporalia, nec eis tamen inficiuntur, aut cordis affectu adhaerent, vt Ioseph castissimus, qui licet regia maiestate, magnificus & eminentissima Princeps auctoritate, mentis affectum illis minime habebat aglutinatum, imò hæc maxime detestatur: vt purissima Esther, quæ vestibus ornata stragularis, nedum illis non afficiebatur, quinimo ab his profus averta gloriam terrenam, mund' h'c lectum abominabatur, vnde sic eam orantem lego: Tu festi necessitatem meam, quod abominer signum superbia. Ita terreni ciues, quandoque cœlorum apunt negotia, nec eorum tamen corda penetrant; malus absolvit Confessarius a terum eius munda animam, ipse verò manens mundus: regi & pervertitur p'atus, & alios ad cœlum ducit, ipse vero felino gradu ad inferni tendit ima et n'ndem natus, p'adicator, qui op'ibus suis aliis est scandalo, docet, aumam illuminat peccatoris, iustum solatur, ipse peccator, ipse tenebræ, ipse obduratus. Ad viæ metam prope: quia Christus fuit: Omnia ergo quacumque dixerint vobis, servate, & facite: Ipsi i'ascribunt, leges condunt, regunt, docent non proprio nomine, nec sua auctoritate, sed Dei: quocirca potestate polent quam à Deo acceperunt; illis igitur obedite, reuemin, honorate, non illos, sed Deum in illis; à quo omnis auctoritas, attendentes.

§. 16. Honorari debet Prælatus, licet malus; iniuriam illi factam Deus sibi censet irrogavi, sicut capiti iniuria est qua capillis irrogatur.

Omnia ergo, quacumque dixerint vobis, servate & facite, Optima consequentia: In cath'dra mea sedet, meum obtinent locum, vicibus meis funguntur, illis obedite, illos igitur honorate, licet sint sceleratissimi, eorūq; opera detestanda. Noluit Deus Prælatorū aucto-

ritatem, ac Sacerdotum potestatem, eorundem alligare vitæ bonitati: Si enim hoc ageret magna sequeretur inordinatio, quia cum ignoremus quis bonus quis sit malus, nec etiam quis legitimam habere auctoritatem, sciremus, nec quis verus prælatus, sed optime eorum auctoritatem cathedra in qua sedet, officio ac dignitati, quæ ceteris eminent, alligavit. Præcipit Dominus Moysi, vt summi Sacerdotis componat vestimenta, vt ex illis eius pateat omnibus auctoritas, dignitasque ministerij, nominatim autem iubet eundi laminam auream quæ aureis suspensa cateaulis, ex humeris ante Pontificis pectus deperdeat, cui inscriberetur: Doctrina & veritas. Et dicitur hic ut inuenies da vera fides, fidelis veritas, securaque doctrina. Denique, vt quid hic non insculpiat: Bonitas. Cum ratio fradeat, pectus sacerdotis debere repacissimum omnis vas esse sacritatis? Nequaquam non enim vult veram alligari doctrinam, quæ docet Sacerdos, suūque legitimus minister, eius morum integritati, sed cathedra, loco, ac officio, quo fungitur: quocirca non est quod eius spectes bonitatem, opera attendas, sed eius solummodo doctrinæ, verbis, definitionibus, ac p'ceptis obsequaris. Omnia ergo quacumque, &c. Non suo nomine docent, sed meo, non suam sed meam referunt personam. Hic erat prophetarum scipio, hic eorum prologus: Hæc dicit Dominus. Non ergo hoc tu ipse dicis? Dico quidem, at non meo, sedens nomine. Hinc Christus hæc intulit conclusionem: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.

Celebris est illa Exodi sententia: Dignos non detrahes, & Principes non maledices. Hunc omnes SS. Patres locum advertunt, illos Deos intulit, vt Moysen Deum Pharaonis: Ego constitui te Deum Pharaonis. Et tibi Deus est, Sacerdos. D. Gregor. hunc locum notat, atque: In quale illis tribuit nomen, quo significat, quod qui contra illos murmurat contra Deum censetur murmurare, teste Moysen, & hoc deinde subiungi. Ecclesiastica refertur historia: quia cum pia memoria Constantino Principi in scripto oblata accusationes contra Episcopos fuissent, ibellos quidem accusationis accepit, & eosdem, qui accusati fuerant, Episcopos vocans, in eorum conspectu libellos, quos acceperat, incendit, dicens: Dignos à vero Deo constitui. Perpendit, quod infideles, Deorum suorum ex lapide & ligno venerabantur Sacerdotes, ille verò cultus ac honor ab illis præstitus, clamat ad nos Christianos, honoremque

Joan. 19. 90.

Exod. 14. 15.

Exod. 28. 30.

Exo. 7. 2. Divus Greg. lib. 4. Ep. 75.

remque testatur, quem Sacerdotibus veri Dei debemus exhibere.

I. Quo non honore nobilis, seu titulo quodam prelatas prosequitur homuncionem, vilem, et exæ fœcẽm, qui manu tenet baculum, quam se continet composuit, quam modestus dum eum videt alterum capiẽtem ac dicentem. (a) Re- por et Rey ejus capuus. Illuminẽ Domine, veneraris, qui nec dignus sit tuorum famulus esse famulo- rum? Ad eius te sistis præceptum, qui quidquid dixerit, vix nauci valeat. Non eius intuitu hoc ago, sed eius cuius refero personam, nempe Re- gis, eius vices voceque obtinet. Cernis lig- num fixum in terra, graue, despectum, vt illi in- fideas; at trahit illud sibi statuarius, ex eo sculpsit crucifixum: O quis huic honor, quis cultus, quæ genuflexiones? quæ tibi cura illi caput ape- riendi? Quam non arxius, ne quæ illi fiat in- iuria, aut contemptus? An ergo non illud lig- num abiectum, despicabile? Non abumo; porro hanc et figuram dederunt, qua Christi refert personam, proinde contemptus illi illatus, Christo inferitur. Idem tibi de Papa, Prælati Ecclesiæ, Sacerdotibus, Doctoribus, Prædicatoribus in- telligendum. Homines sunt ex massa terrena ac vilis officio, & sedentes in Cathedra Dei ip- sus exprimunt personam, eiusque filij Christi redemptoris, qui illos spernit, Christum spernit: Qui vos spernit, me spernit.

Hoc luculenter expressit D. Bernard. docens, quid tibi ad animæ salutem sit agendum, dan- dum unicuique id quod debes, conformiter A- postolico consilio. Reddite omnibus d. b. ita. Pri- mo: debita soluenda Superioribus. Quid illis debetur? Obedientia & reuerentia. Obedientia, voluntatem interiorem subiiciendo; reuerentia, corpus adibus honoris exterioribus submit- tendo: Reddo reuerentiam Prælati, & obedientiam;

D. BERN. Sermon. 35. in aduen- tu Domini. ex intimo cordis affectu, sublimiter sentiamus de- eis. Dico tibi, viatorum piissime, si Prælati sint etimiosi, qui ob nefandæ vitæ demerita cal- cari merentur & contemni, quid agam? Audi respondentem: Quod & si manifeste innotuerit indigna prælati alicuius vita, vt nihil dissimulatio- nis admittat, propter eum tamen, à quo est omnis potestas, ipsam, quem modo talem nouimus, excel- sum reputare debemus, non presentibus persona me- ritis, sed ordinationi diuine, & dignitati officij ip- sus deferentes. Vnde de Paulus hanc infert con- clusionẽ: Itaque qui hæc spernit, non hominem sper- nit, sed Deum. Mysticis non vacant verba illa

David in Doeg Idumæum, qui vt Sauli com- placeret, animam manuque octoginta quin- que Sacerdotum innocio cruore maculauit, quos sacra ornabant vestimenta. Psalmum quin- quagesimum primum in illum composuit: Quis est gloriarius in malitia, qui potens es in iniquitate? O fallax proditor! Sicut nouacula acuta fecisti do- lum. Hoc antiquitus censebatur maximum ig- nominæ genus si viro nouacula barba capiti, raderetur. Primum: quia fœdum est, dedecet- que vitum aperto capite, caluum calumque in- ueniri. Alterum: quia capiti designant cogitationes, caput autem deradi, quasi amen- tiæ, vanitatisque est argumentum. Ita, quoque terminus, Deum aliis minatur: Rader Dominus in nouacula conducta. de quibus alias. Narrat deinde sacra lectio, quod Ammonitæ Regis Dauid legaris deraferunt medium caput ac barba. Præcipit illis Dauid vt parumpot disce- rant, & ab hominum oculis segregentur, do- nec capilli renascantur. Erant enim viri confusi & turpiter, valde. An illis integrum non erat, alio- derasi? Minimè. Valde quippe viro era: igno- miniosum deraferum prociẽ in publicis. O fer- distrage (inquit Dauid) proditoris scelus instat nouacula acuta: commisit, quæ pilos deradit, caput deturpat, virumque inhonorat, quibus si- gnificatur eum excerebrosium, expectem ratio- nis, esse discursus incapacem. Viden' o Doeg, proditoris crimen, Sacerdotes occidisti? capil- los illis toto indisti, ferro eademẽ trucidasti? Deum inhonorasti? Caput Ecclesiæ Christi: Ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiã. Capilli Episcopi Sacerdotes, Prælati, Confessarij, Prædicatores, quibus patet esse in Ecclesiã regem, eius- que rebus prouidam dispositionem. Eia age- num de Prælato murmuras? num refractarius es Superiori? Num despicias Sacerdotes? Num illos noaculã lingue tuæ acutissimã capillos deradis, tuum de illis temerarium ferendo iu- dicium? Atrende te Deum calumniari, & vnico verbo, te, de modo quo regit Ecclesiã, Deo detrãhere, eumque vt amertem, excerebrosium, ac rationis impotem infimulare.

Hoc Dominus respondit, consolatusque est intimum suum, prophetam Samuelem, dum po- pulus in eum seditiosus commouetur, quem Deus cathedræ regimini præfecerat. Corã Deo conqueritur, exacerbatus ob illatam sibi à po- pulo iniuriam, cui Deus: mi charissime: Non te abiecerunt sed me. Non te frangat, ita res; pon- tibus

Theff. 4.

tibi sed mihi, sunt in iurij: cum nec tu esses, nec
 tuo nomine hoc iudicis officio fungeris, sed
 meo. Hoc idem ait Dominus Moysi, quando
 ille populus tumultuarius ac rebellis in eum
 fratremque Aaronem insurrexit, quos ambo sa-
 pidibus obruere festinabant. *Vique quid derahet
 mites populus iste? Quo vique non credent mihi?*
 Feriam igitur vos pestilentia atque consuma. Do-
 mine, de quibus conquereris? Nemo te com-
 pella: nec quidem tui est recordatus, de quo
 igitur contra te murmure mea defcis? Non ti-
 bi fidem, cui nec eis es locutus, denegarunt,
 sed Moysi. An ergo ignoras id quod contra
 meos committitur ministros, in me committi,
 & vbi facta me reputare calumniam? Hin-
 cellegit Moyses quoddam responsum, quod
 postmodum dedit. Dathan & Abiton cui con-
 tra eum, fratremque Aaron rebelles insurrexe-
 rat, dicentes, cur isti ceeteris superiores, reliquos
 imperant, qui illis vitæ meritis erant æquales.
 Respondit Moyses Core: *Omnis globus tuus stet
 contra Dominum: Quid est enim Aaron, ut mur-
 muraretis contra eum? Dicitur & inuenitur D.
 Chrysol in murmuratores ac contempores Sa-
 cerdotum & Prælatorum, expendit illa Davidis
 verba, quibus Dominus in iustis querulum re-
 prehendit. Abominabile est Deo murmuratio-
 nis vitium, quod tam grauer accipit, ut illud
 præ ceteris nobis Spiritus S. persuadeat esse e-
 vitandum: Custodite ergo vos à murmuratione.*
 Tanto Deo ardore vitam quandam perter-
 ret, ut velit à Davide magnam psalmi partem
 componi qua suam exponat iram, declaretque
 contra eum Dei minas terribilissimas. Et quæ
 huius subesse potest ratio? Quid potest tam esse
 malum, quo se Deus ita monstrat commotum?
 Quia die quodam toto cordis affectu contra
 proximum murmurauit: *Sedens aduersus fratrem
 tuum loquebatur. Per me ipsum iurauit, dicit Do-
 minus, hoc tibi male caroque constabit, o mur-
 murator: Arguam te, & statuam contra faciem
 tuam. Quam grauer Deus in murmuratorem
 irritatur (inquit D. Chrysol.) & in quem habe-
 bat in partem latem, vicinum suum, hominem
 vilissimum in fine foris, cui ea de causa no-
 men aliud non imponit, quam fratris: *Aduersus
 fratrem tuum. Quid ageret quàm ad iram Deum
 prouocaretur si in proprium parentum queru-
 lus ac molestus insurgeret, si contra Superio-
 rem, patrem spiritualem Dei vices vocelque re-
 ferentem? Somachatur Deus, quod contra pro-
 ximum licet abiectissimum obmurmures, hoc
 eum durè facis castigabit. Au tibi non venit in**

mentem Pharisæus, quod si diligenter, ea quæ
 de ipso scribuntur attendis, vix peccatum al-
 liquid deprehendes quod reprehendas, sed tan-
 tum bona opera, ieiunia, ele. moxyas, quæ sum-
 mo opere commendes. Ob quam igitur culpam
 cor dempauit? Quia aduersus publicanum lo-
 quebatur, hominem iniame, trioboli, sed nec
 in foro, inter homines, aut in templo, apud se-
 me ipsum, coram Deo, nec sedens, sed stans:
 Stans Pharisæus. Propter hoc reuoluit illum Deus
 male ablegatum: quàm non acriter in eum de-
 scruerit, si sedens, in foro, seu vitorum coru, de
 Prælaro de sacerdote, qui Dei est minister ac
 vica ius, murmuraret?
 An non meminit iudicis pena, qua Deus o-
 lim Ma iam sororem Moysi muldauit: ex qua-
 dam displicentia, contra Moysen in iura,
 & obzantit, non cum extraneis, sed ipso suo
 germano fratre Aaron. Non in publico cum
 num confessu, sed separati, & non in videntem,
 vel audiente. Quid agit Deus? Effundit eam
 lepra foetissima de capite ad calcem, qua cum
 æis abominabilis, dolentibus miera, xiluiq; hor-
 renda certu batur. Parcat mihi Deus: calcem mu-
 lierem, quæ sicut Moyses vitoru dur præ am-
 bulus, ita & ipsa mulieribus constituta præ am-
 bulu: Quæ spiritui sancto propheticu cuius in fra-
 trem erat murmur, res tam quod dicitur, ut dica-
 mus, quod de suis quisque veli ma è loqui, sed
 non male audire & hoc in abscondito; propter
 tantillum tantum ne supplicium. Adde: pro ip-
 sa Moysi supplicanti, respondit Deus, quod il-
 lam curare non velit: *Cum maledixit, nihil illi
 profuit ad effugandam iram Dei, sed nec Moyses,
 qui tam ille populum post recentem illam impietatem
 precibus obimuratur, pro sorore supplicans, & venia-
 petens placare Deum non potuit, sed ab eo valde incre-
 patur. Quid te manet, quærit D. Chrysol, qui ta
 aperta fronte in publico hominum cætu mur-
 muras de sacerdotibus, superioribus, Prædica-
 toribus: Si malediceres patri vel matri morte mo-
 riuntur iuxta legem, quali iudicio dignus eris, qui
 maledicere audis ei, qui parentibus illis magis ne-
 cessarius est, & melior? Cõs: uenter expdit ver-
 ba Christi: Super Cathedram Moysi, &c. & quod
 legimus de D. Paulo, qui maledicēs sepulchrū
 dealbatum hypocritam, eo quod in eum contra
 legis ageret præscripta, Dei prædicet ei instā-
 tem vniuersam, ut eum esse Pontificē intellexit,
 retraxit se atque in sui exonerationem: *Nescie-
 bam fratres, quia Princeps est Sacerdotum. Deinde
 ostendit, quo respectu, qua reuerentia David
 impium illum Regem Saül coluerit, qua verbe-**

Num. 14.
 Num. 16.
 Num. 17.
 Num. 18.
 Num. 19.

Num. 14.
 Num. 16.
 Num. 17.
 Num. 18.
 Num. 19.
 D. CHR.
 Ho. in 1.
 Iud Salu-
 tare Pri-
 scillam.
 Habetur
 post Ho-
 mulas in
 Epist. ad
 Romanos
 Tom. 4.
 Acto. 23.

1. Reg. 24. rum lenitate eum alloquebatur: *Quia Christus*
7. *Domini est*: ut nunquam os aperuerit in eius
contumeliam, licet tot singulis horis ab eo-
dem iniuriis laceratus. Nec omittit miserum il-
lum casum & occasum Ozeæ tangentis arcam
federis Domini, qui *Mortuus est sibi coram Do-*

1. Par. 13. mino. Quid igitur commisit criminis arcam tan-
10. gens iam ad casum inclinatam? Non ad te per-
tinet, qui subditus es & secularis tangere Sa-
cerdotem, nec coram multitudine in eum lin-
guam tuam explicare: hoc enim est tangere
ipsum Deum: *Qui vos tangit, tangit pupillam ocu-*
1. Zacb. 2. 8. *li mei*, ait Dominus.

Insolitum quid refert Vates Hieremias, qui
ex professo, Dei quæ mandato prædicat Babyloni-
cis tremenda supplicia, quibus urbem illam
strictius visitaret, per manus Persarum asque
Medorum, qui eius essent monarchiam reg-
numque vastaturi: *Ascendit contra eam gens ab*
Aquilone qua ponet terram eius in solitudinem,
Et non erit, qui habitet in ea. Quæ tanti Domi-
Hier. 50 *mine culpa supplicij? Quia videntes illi, cer-*
3. *nentelque Sacerdotum Hierusalem mores per-*
uerissimos, iudicarent, sibi licere mittere in il-
los manus populamq; sacrilegum, nefandum-
que castigare, quippe qui tam horrendis scele-
tibus Dei maiestatem prouocabant: Dixerunt:
non peccauimus pro eo quod peccauerunt Domino.
Genimina viperarum: dicit Dominus, Sacerdo-
tes meos oppressistis eo titulo ac nomine quod
essent peccatores: Et quis vobis hanc dedit fa-
cultatem? Si mali sint, & casum minentur ut
federis arca, modò in hanc, in alteram modò
partem inclinentur, vos manus cohibete: illos
enim qui tangit, me tangit. Repetamus argu-
mentum cum Diu. Chrylostom. Si in illum: eo
quod linguam extenderit, contraque homi-
nem plebeium murmurat, Deus sic exande-
scit, pœnitque atrociter: Vide quæ te maneat
pœna, qui contra proprium patrem, Prælatum,
Pastoremque murmurat iniquitatus? Quale de te
sumet supplicium, qui ad hoc omnes intendis
neruos, ut naso suspendas Sacerdotes, irrideas
que Prædicatores? Proditor: *sicut nouacula acu-*
ta fecisti idolum, dum lingua capillos præcidis,
ipsum Christum, qui caput est Ecclesiæ, turpius
inhonoras.

§. 17. *Quæ si fuerit Samsoni perniciosum, capilli*
sibi tonderi, in quibus eum consistebat for-
titudo. Idem iudica de Ecclesia, dum eius
sacerdotes & Prælati tanguntur.

ALio quoque modo licet nobis exponere
verba Psalmistæ, quibus, ut sentio, prodito-
rium Dalila tangit scelus. Quam fortis, imò
fortissimus Samson: tam robustus, ut pessula,
seta que, endulas diffringeret, portas sustolle-
ret, leones discerperet. Et vnde ei fortitudo, &
tanta corporis fortitudo? Hanc Deus capitis e-
ius criminibus alligauerat. Est homo (testatur
Philosophus) *Arbor inuersa*. Radices sunt capilli:
Arbor terræ radices abscondit, ex illa quippe
suam accipit, fugitque virtutem, robur, sæcun-
ditatem: at Samson in cœlestium fastum suas at-
tollit, inde enim suam accipiebat, virtutem, for-
bit, fortitudinem. At rei tam leui, quæ quolibet
agitatur vento, tales Deus vires alligauit? Allig-
gavit omnino. Quid molitur fallax illa mu-
lier? Scelus aggreditur proditorium: rasi om-
nes crines eius. Dormiebat Samson in sinu Da-
lilæ, securus, capilli tondentur, recessitque ab eo
fortitudo. O quam robusta mater Ecclesiæ,
quam animosa? Quantis viget viribus? pessula
catenæque dirumpit peccatorum, portas aperit
cœlorum, quinimo & inferni clausura dirin-
git dæmoniorum. In quibus ei tanta fortitudo?
In capillis, qui illam adornant, in Sacerdotibus.
Ex capite crines enascuntur. Caput Ecclesiæ
Christus, ex eo sumunt robur, virtutem, vires-
que Sacerdotes & Prælati, easque tantas, ut
pessula dirumpant peccatorum, veles dimi-
nuant inferni, ianuas aperiant cœlorum. Illis
dixit Christus: *Dedi vobis potestatem calcandi*
super serpentes, & scorpiones, & super omnem vir-
tutem inimicæ. Et iterum: Quicumque solueritis Mat-
super terram, &c. Cui linguæ tuæ nouacula ca-
18. pillos detondes? In quem contumax insurgis?
Quem tua calcas calumnia ac irreuerentia? In Ger-
quem bella moues? De quo murmurat? De Sa-
cerdibus: de Superioribus? de Prædicatori-
bus: de Confessariis? O Iuda sceleratior: illos
rescindens capillos, Ecclesiam demoliris. O Iuda
Impostor Luthere, qui tuis proditor? Esse non
contumax contumetiam? Papam, Episcopos, Sacerdotes
contuenit? Num capillos, qui de Christo capite Eccle-
siæ nascuntur, detondes? An ignoras, te illis Ec-
clesiæ vires omnes eneruare, illamque demoli-
ri? Hoc fuit Doeg Idumæi facinus sacrile-
gum,